

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do językoznawstwa - profil skandynawski		8.0.11888	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Katarzyna Wojan, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		3 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		30 h - udział w zajęciach, udział w dyskusjach	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 h - czytanie literatury	
Liczba godzin		25 h - przygotowanie do kolokwium	
Wykład: 30 godz.		RAZEM 75 godzin = 3 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie kolokwium pisemnego/ustnego z danej partii materiału. Podstawą dopuszczenia do kolokwium pisemnego/ustnego jest udział w zajęciach (w sumie 86% obecności).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt kształcenia	Udział w zajęciach, dyskusja	Kolokwium	
		Wiedza	
K_W01	+	+	
K_W04	+	+	
		Umiejętności	
K_U01	+		
K_U02		+	
K_U04		+	
		Kompetencje	
K_K01		+	
K_K04	+		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			

A. Wymagania formalne

brak wymagań formalnych

B. Wymagania wstępne

brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, terminologią i zagadnieniami z zakresu językoznawstwa skandynawskiego. Przekazanie ogólnej wiedzy o o systemie języka i jego realizacji w aktach komunikacyjnych, niezbędnej do studiowania (na dalszych latach) przedmiotów językoznawczych związanych z danym językiem kierunkowym (duńskim, fińskim, norweskim, szwedzkim). Zapoznanie z różnymi metodami opisu języka i jego poziomów. Przekazanie wiedzy ogólnej na temat zróżnicowania języków, pochodzenia języka, a także o kontaktach językowo-kulturowych w Europie ze szczególnym uwzględnieniem Skandynawii. Wskazanie praktycznych zastosowań skandynawistycznych badań językoznawczych (np. w leksykografii, glottodydaktyce, interlingwistyce).

Treści programowe

Przedmiot badań językoznawczych ze szczególnym uwzględnieniem badań skandynawistycznych. Miejsce językoznawstwa ogólnego i skandynawistycznego w systemie nauk. Język naturalny jako system znakowy. Struktura systemu językowego. Niejednoznaczność w języku naturalnym (egzemplifikacja w oparciu o języki kierunkowe: duński, fiński, norweski, szwedzki, a także saamski i islandzki). Funkcje języka i wypowiedzi. Akty mowy. Rodzaje znaczenia. Podział języka naturalnego. Odmiany języka (norweski: bokmål vs nynorsk, fiński: yleiskieli vs puhekieli, szwedzki: rikssvenska vs dialekty, rigsmål vs dialekty, islandzki: wysokoislandzki). Zróżnicowanie językowe Skandynawii (szwedzka odmiana fińskiego w Finlandii, kweński, meankieli, etnolekty saamskie itd.). Norma językowa. Puryzm językowy. Kompetencje Rady Nordyckiej. Pismo i alfabety (alfabet runiczny fuþark). Pochodzenie języka (teoria monogenezy i poligenezy). Klasyfikacje języków (rodzaje). Klasyfikacja genetyczna języków. Szczegółowa klasyfikacja genetyczna grupy języków nordyckich. Typologia języków. Wzajemna zrozumiałość języków skandynawskich. Ligi językowe. Europejska liga słownikowa. Kontakty językowe w Europie i Skandynawii. Zapożyczenia (rodzaje i główne kierunki zapożyczeń). Skandynawizmy w polszczyźnie. Skandynawskie języki sztuczne i pidżynowe.

Wykaz literatury

Prowadzący każdorazowo dokonuje wyboru lektur z listy.

Literatura podstawowa:

- Åkesson K. L., Håller språket ihop Norden? En forskningsrapport om ungdomars förståelse av danska, svenska och norska, Nordic Council of Ministers 2005.
- Bandle O. et al. (red.), The Nordic Languages. Vol 1-2, Berlin 2002.
- Bartmiński J. (red.), Encyklopedia kultury polskiej, t. 2: Współczesny język polski, Wrocław 1993.
- Bjorvan, H. et al., Innføring i lingvistikk, Oslo 2000.
- Bye P. et al., Språk og språkvitskap: ei innføring i lingvistikk, Oslo 2003.
- Crystal D., An Encyclopaedic Dictionary of Language and Languages, Oxford 1992.
- Dahl Ö., Koptjevskaja-Tamm M. (ed.), Circum-Baltic Languages, vol. 1: Past and Present, Amsterdam-Philadelphia 2001.
- Fisiak J., Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych, Warszawa 1975.
- Furdal A., Językoznawstwo otwarte, wyd. 3 uzup., Wrocław 2000.
- Grzegorzczkowska R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa, 2008.
- Hall Ch., An Introduction to Language and Linguistics. Breaking the Language Spell, Routledge 2005.
- Haspelmath M. et al. (ed.), The World Atlas of Language Structures, Oxford 2005.
- Haugen E., Die Skandinavischen Sprachen, Hamburg 1984.
- Heinz A., Dzieje językoznawstwa w zarysie, Warszawa 1978.
- Hovdhaugen E. et al., The History of Linguistics in the Nordic Countries, Helsinki 2000.
- Lyons J., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 1975.
- Łuczyński E., J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia. Gdańsk 1999.
- Majewicz A.F., Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989.
- Milewski T., Językoznawstwo, Warszawa 1976.
- Polański K. (red.), Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1990.
- Wojan K., Wstęp do badań wieloznaczności leksemów w ujęciu kontrastywnym, Gdańsk 2010.
- Wojan K., Przypadkowe i nieprzypadkowe wędrówki leksemów, Gdańsk 2010.

Literatura uzupełniająca:

- Aitchison J., Linguistics. An Introduction, London 1999.
- Anttila R., Historical and Comparative Linguistics, Amsterdam-Philadelphia 1989.
- Banaś M., Zapomniana mniejszość? Kwenowie w drodze do odbudowy zbiorowej tożsamości, [w:] Kim jestem? Kim jesteśmy? Antropologiczne i socjologiczne konteksty współczesnej tożsamości, red. D. Czakon et al., Kraków 2012.
- Bednarczuk L. (red.), Języki indoeuropejskie, t. 1-2, Warszawa 1986-1988.

- Bomhard A.R., Indo-European and the Nostratic Hypothesis, Charleston, South Carolina 1996.
 Gołąb Z., A. Heinz, K. Polański, Słownik terminologii językoznawczej, Warszawa 1970.
 Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Lublin, 2003.
 Helbig G., Dzieje językoznawstwa nowożytnego, Wrocław 1982.
 Ivić M., Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
 Maciejewski W. (red.), Świat języków. Wielka encyklopedia geografii świata, t. XIV, Poznań, 1999.
 Napoli D., Language Matters. A Guide to Everyday Questions about Language, Oxford 2003.
 Tabakowska E., Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków, 1995.
 Weinsberg A., Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983.
 Wiik K., Eurooppalaisten juuret, Jyväskylä 2002.
 Wojan K., Języki sztuczne – zapotrzebowanie społeczeństw czy fantazja jednostek?, Gdańsk 2015.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01 K_W04 K_U01 K_U02 K_U04 K_K01 K_K04	<p>Wiedza</p> <p>K_W01, K_W04 Student</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa w systemie nauk oraz jej specyficę przedmiotowej i metodologicznej (K_W01), - zna elementarną terminologię językoznawczą i definiuje pojęcia (K_W04), - ma uporządkowaną wiedzę z zakresu językoznawstwa współczesnego (K_W01), - zna i rozumie podstawową terminologię specjalistyczną oraz ma uporządkowaną wiedzę w zakresie struktury języka naturalnego, typologii i klasyfikacji języków (K_W04), - ma podstawową wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi (K_W1), - ma wiedzę o metodach i narzędziach językoznawczych, pozwalających opisywać zjawiska językowe i kulturowe (K_W01). <p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U02, K_U04 Student</p> <ul style="list-style-type: none"> · potrafi zdobywać, selekcjonować i analizować i utrzymywać wiedzę z wykorzystaniem wskazanych źródeł (K_U01), · opanował i stosuje podstawowe umiejętności badawcze w zakresie językoznawstwa współczesnego korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego (K_U02), - potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa (K_U04), <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01, K_K04 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość zakresu swojej wiedzy z zakresu językoznawstwa oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju własnych kompetencji (K_K01), - potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji wyznaczonego przez siebie lub innych zadania filologicznego (K_K04).
<p>Kontakt</p> <p>katarzyna.wojan@ug.gda.pl</p>	